

Edsevön koulun toiminta lukuvuonna 2019–2020

Aluksi

Tämä kouluvuosi jää historiaan, kuten aiemmatkin. Ei ehkä kuitenkaan aivan samalla tavalla. Kun uusi kouluvuosi alkoi elokuussa 2019, ei kukaan osannut aavistaa, mitä loppu lukuvuosi toisi tullessaan. Hyvä niin. Koronaviruspandemia levisi nopeasti maailmalla ja kosketti myös Edsevön koulun toimintaa. Korona ei kuitenkaan leimannut koko lukuvuotta ja suurin osa suunnitelmista toteutui erittäin hyvin.

Vaikka millaiset vaarat, uhat ja muutokset riepottelevat ihmiskuntaa ja sen toimintaa, on hyvä muistaa, että vahvalle arvopohjalle rakennetut tavoitteet ja toiminta saadaan vietyä maaliin poikkeusoloissakin. Näin on myös Edsevön koulussa. Kodin ja koulun saumaton yhteistyö on ollut kuluneena lukuvuonna entistäkin tärkeämpää. Yhteiset päämäärät saavat toimimaan samansuuntaisesti.

Elokuussa Edsevön koulun ja Edsevö skolan yhteydessä toimintansa aloitti Peukaloisten (Tummeliten) päiväkoti. Tavoitteena ollut, kaikkien saman katon alla toimivien, yhteinen kasvatuksellinen ja opetuksellinen arvopohja on pitänyt. Arvopohjan kantavana ajatuksena on jokaisen lapsen näkeminen ainutlaatuisena oppivana yksilönä. Edsevön koulun toiminta tukee yksilöllistä kasvua, kehitystä ja oppimista. Jokaisella on edellytykset kasvaa ja kehittyä. Koulun toiminta on tukenut oppilaiden vastuullisuuden, rehellisyyden, osallisuuden, terveen itsetunnon ja toisten ihmisten kunnioittamisen vahvistumista. Terveiden arvojen kautta rakennetaan kestävä perustaa, josta on hyvä jatkaa tulevaisuuden toiveiden, toimien ja haaveiden toteuttamista.

Edsevön malli ja lukeminen

Keskeisimmät tavoitteet lukuvuodelle 2019-2020 olivat Edsevön mallin kehittäminen sekä lukemisen ja luetunymmärtämisen vahvistaminen. Näissä tavoitteissa on edistytty. Edsevön koulu on edelleen mukana Jyväskylän ja Helsingin yliopistojen tutkimushankkeessa, jossa keskiössä ovat kieliparikoulut. Peukaloisten päiväkodin saaminen koulun yhteyteen on ollut suuri kehitysaskel Edsevön mallin kehittämisen kannalta. Päiväkodin lapset ja henkilökunta ovat tuoneet runsaasti iloa kaikille.

Luokkien välistä yhteistyötä on lisätty. Kynnys toisen kotimaisen kielen käyttämiseen on pidetty matalalla. Koulupäiviin on kuulunut pieniä puheharjoituksia, tehtäviä ja leikkejä, joiden avulla on rohkaistu käyttämään ruotsin kieltä. Koulun aamulenkeillä oppilaat ja opettajat ovat tervehtineet tai sanoneet jotakin pientä ja ajankohtaista toisella kotimaisella kielellä. Koulujen yhteisellä infoTV:lla on ollut oma tärkeä roolinsa tiedottajana ja "opettajana". Ruudulta oppilaat ovat voineet lukea, mikä kielitehtävä on kulloinkin voimassa.

Lukemiseen panostaminen on aina kannattavaa. Kuluneena lukuvuonna lukemista harjaannutettiin monella tavalla. Kukin opettaja satsasi lukemiseen ja luetunymmärtämiseen koko lukuvuoden ajan. Koulun omaa kirjastoa käytettiin enemmän ja yhteistyötä tehtiin myös kunnankirjaston kanssa. Syysloma oli "lukuloma". Se toimi Lukuliike-kampanjan jatkohankkeena. Lukuliike on hallitusohjelmaan kirjattu jatkuva ohjelma, jonka tavoitteena on edistää Suomessa asuvien lukutaitoa, lapset ja nuoret edellä. Lukuliike-ohjelma laajentaa lukutaidon käsittelyä kattamaan myös monilukutaidon ja monikielisyyden. Syysloman ahkerat lukijat palkittiin yhteistilaisuudessa pienin palkinnoin. Ja lukijoita riitti.

Lukemisen ilta ja yö oli jälleen suosittu tapahtuma. Tarkoituksena oli saada myös kodit mukaan lukemisen kiehtovaan maailmaan. Osallistujia oli kiitettävästi. Illan aikana oppilaat ja vanhemmat kiersivät erilaisissa lukemiseen liittyvissä pajoissa. Lisa Ahlvik ja Päivi Jokitalo vinkkasivat mielenkiintoisia kirjoja ja kertoivat lukemisen tärkeydestä. Vanhimmat oppilaat jäivät yöksi koululle. Tapahtuma oli odotettu ja erittäin pidetty.

Koulukirjasto sai vuoden aikana uuden paikan "pienen puolen" ruokalasta. Samalla kirjoja inventoitiin ja uudistettiin. Uusi kirjasto on avara ja viihtyisä. Se tulee varmasti olemaan kovassa käytössä tulevinakin vuosina. Kirjakantaa uudistetaan ja päivitetään jatkuvasti.

Monialainen oppimiskokonaisuus

Monialaiseksi oppimiskokonaisuudeksi lukuvuodelle 2019-2020 valittiin *kestävä kehitys*. YK:n jäsenmaat sopivat jo 2015 järjestetyssä huippukokouksessa kestävän kehityksen tavoitteista ja toimintaohjelmasta, joiden tarkoitus on ohjata maailman kehityssuunniteluja vuoteen 2030 saakka. Ohjelman nimi on Agenda 2030. Se tähtää kestäväan kehitykseen, jossa otetaan ympäristö, talous ja ihminen tasavertaisesti huomioon. Edsevön koulu on halunnut ja haluaa edelleen tehdä osansa tässä kehityssuunnittelussa.

Rehtoreiden vetämä Enni-energiansäästöryhmä kokoontui säännöllisesti lukuvuoden aikana. Siinä oppilaat pääsivät ideoimaan, kuinka koulu voisi säästää, sähkö-, vesi- ja lämmityskuluissa. Uusia ideoita ja toimintatapoja on löydetty ja toteutettu. Kun lapset saavat itse ideoita ja toimia, he sitoutuvat asiaan vastuullisemmin. Näin syntyy positiivisia ja merkittäviä tuloksia.

Roskien lajitteluun sekä erilaisten jätteiden käsittelyyn on kiinnitetty kuluneena lukuvuonna entistä enemmän huomiota. Lukuvuoden loppupuolelle suunnitellut kestävän kehityksen teemapäivät eivät sellaisinaan voineet toteutua koronatilanteen vuoksi. Etäopetuksessa käytettiin muun muassa askarteluissa ja kuvataiteen tehtävissä kierrätysmateriaaleja. Kestävän kehityksen teema oli esillä myös erilaisissa ympäristön siivoustehtävissä. Edsevön koulu osallistui Ylen Pelasta pörräinen -kampanjaan valmistamalla useita hyönteishotelleja pölyttäjille. Oppilaat toimivat ja luonto kiittää.

Koulu toimii

Kouluvuoden aikana on Edsevössä ehditty tehdä yhtä ja toista. Syksyiset yleisurheilupäivä ja -kilpailut järjestäytyivät suunnitelmien mukaan. Kunnan koulujalkapalloturnaus pidettiin Pännäisissä. Edsevön koulu osallistui turnaukseen.

Syyskuun lopussa vietettiin virallisia Peukaloisen avajaisia juhlallisina menoin. Samana päivänä oli myös kodin ja koulun päivä. Vanhemmilla oli mahdollisuus tutustua koulun toimintaan. Myöhemmin kaikki oppilaat pääsivät tutustumaan päiväkodin uudistettuihin tiloihin.

Syksyllä tehtiin Edsevö skolan kanssa yhteinen retki Ilveskivelle. Pienemmät oppilaat vaelsivat lyhyemmän matkan ja isommat oppilaat jaksoivat kävellä hieman pidemmän reitin. Luonto tarjosi kauneuttaan ja lapset viihtyivät.

Lokakuussa pidetyssä vanhempainillassa aiheena oli "Riittävä vanhemmuus". Vierailevina luennoitsijoina olivat Minna Timmerbacka-Vidjeskog sekä Nina Thodén. He kertoivat hyvin konkreettisesti kasvatustehtävän iloista ja haasteista. Vanhempia oli mukavasti paikalla ja tilaisuudessa syntyi rakentavia keskusteluja. Aistittavissa oli vertaistuen voimaa.

Syyslukukaudella kuudesluokkalaiset pääsivät Lappforsiin kieliseikkailun merkeissä. Tammikuussa he puolestaan kokkasivat ruokaa 4H:n opastuksella. Kaikki oppilaat saivat ihastella sirkustemppeja ja pääsivät niitä itsekkin kokeilemaan Trygve Cederbergin johdolla. Uintireissu tehtiin Kokkolan uimahalliin ja luistelureissu AW-areenalle Pännäisiin. Lasketelakin ehdittiin Simpsjön hiihtokeskuksessa maaliskuun alussa.

Koulussa on vietetty erilaisia juhlia, laulettu sydämen kyllyydestä, opiskeltu monipuolisesti, harjoiteltu robotiikkaa, pidetty tietokonekerhoa, liikuttu ja leikitty. Toiminta on ollut opetussuunnitelman mukaista, aktiivista ja elämyksellistä.

Vaikka esimerkiksi jääkiekkoturnaukseen, Yrityskylään tai kevätretkelle ei tänä vuonna päästy, ovat lapset osoittaneet suurta ymmärtäväisyyttä tilannetta kohtaan. Se on ollut kaikille kasvamista pettymysten sietämiseen, mikä sekin on tärkeää ja tarpeellista tulevaisuutta ajatellen.

Oppilaskunta ja oppilaskunnan hallitus ovat toimineen erilaisten teemapäivien järjestäjinä kuluneenakin lukuvuonna. Välituntivälinelainaamo Rastiksen toiminta on jatkunut, sekin oppilaskunnan toimesta. Oppilaskunnan hallitus on kokoontunut kerran kuukaudessa, tarvittaessa useamminkin.

Koti ja kouluyhdistys on tehnyt ansiokasta työtä lasten parhaaksi. Esimerkiksi talviriehan järjestäminen, arpajaisten pitäminen ja kahvitusapu eri tilaisuuksissa ovat ensiarvoisen tärkeitä tapahtumia, joiden tuotto on kohdennettu suoraan lasten hyvinvointiin. Myös ksyli-
tolipastillien toimituksesta on vastannut Edsevön koti ja kouluyhdistys.

Yhteistyötä on tehty myös muiden toimijoiden, kuten seurakunnan, palo- ja pelastustoimen, kansalaisopiston, eri koulujen sekä moniammatillisen oppilashuoltoryhmän kanssa. Uusi koulukuraattori aloitti työnsä vuoden 2020 alkupuolella.

Lähiopetuksesta etäopetukseen ja takaisin lähiopetukseen

Edsevön koulussa on jo kauan ennen koronavirustilannetta huolehdittu käsienvpesun ja oikean yskimistekniikan noudattamisesta. Tammikuussa koteja tiedotettiin jälleen tästä tärkeästä asiasta. Maaliskuussa koronatilanne paheni Euroopassa rajusti ja Suomikin joutui tekemään isoja ratkaisuja ihmisten terveyden eteen. Koulut suljettiin 18.3. ja siirryttiin etäopetukseen. Oltiin uuden edessä.

Etäopetus polkaistiin käyntiin käytännössä yhden vuorokauden aikana. Valmista mallia ei ollut missään, eikä kenelläkään. Edsevön koulu, rehtorin ja TVT -opettajan johdolla, otti nopeasti käyttöönsä Qridi -oppimisalustan. Pikakoulutus annettiin opettajille ja käyttöopetusta myös oppilaille. Oppilaat omaksuivat sähköisen oppimisalustan äärettömän nopeasti. Lisäksi etäopetuksessa käytettiin Google Meet -sovellusta, WhatsApp -sovellusta, Otavan ja SanomaPron sähköisiä materiaaleja, tavallisia puheluita, viestejä sekä Wilma -sovellusta. Tämä oli yhteinen ja nopea digiloikka, joka mahdollisti osaltaan kiitettävästi sujuneen etäopetuksen.

Etäopetus oli kaikille osapuolille voimienponnistus. Vaikka kaikki toimivat fyysisesti kaukana toisistaan, ehkä se myös yhdisti ihmisiä. Haluttiin puhaltaa yhteen hiileen. Tavoite oli kirkas; lasten hyvinvointi, kasvaminen ja oppiminen. Etäopetus, vaikkakin se vei voimia lapsilta ja aikuisilta, osoitti, että yhdessä, toinen toistaan tukien ja kannustaen, saavutetaan jotakin käsittämättömän suurta ja toimivaa. Oppilaille, vanhemmille ja opettajille suunnatuissa etäopetuksen järjestämistä koskevissa kyselyissä Edsevön koulu pärjäsi kiitettävästi. Se kertoo onnistumisesta.

Koulut avattiin reiluksi kahdeksi viikoksi 14.5.2020. Avaaminen vaati paljon aikaa, työtä ja resursseja. Oli valmisteltava ohjeiden mukainen turvallinen paluu kouluun. Tämäkin siirty-mä järjestyi hyvällä yhteistyöllä. Oppilaat palasivat "uuteen normaaliin", jota sanamuotoa on koronakeväänä reilusti viljelty hallituksen toimesta. Kukaan ei tiedä, mikä on seuraavan lukuvuoden tilanne. Lukuvuosi 2019–2020 saatiin kuitenkin kunniakkaasti päätökseen.

On hyvä muistaa, että sanontaa "uusi normaali" on käytetty paljon eri kriisien yhteydessä vuosien varrella ja niistäkin kriiseistä on selvitty – lohdullista.

"Onnistuminen on asenne. Se on avoimuutta uusille ideoille, halukkuutta kuunnella, innokkuutta oppia, halua kasvaa ja joustavuutta muuttua."

— *BJ Gallagher*

